

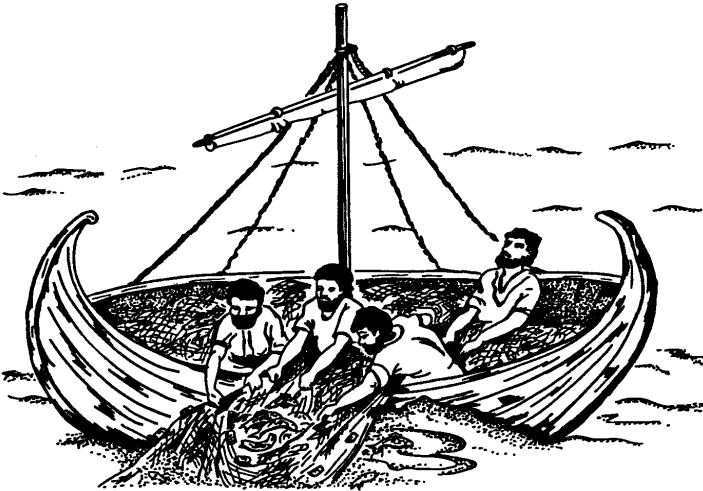
Kisangu
Tutamini lugha zetu

Amabikha ga kilova inswi nyinshi mandu

Muujiza wa kuvua samaki
wengi sana

Kitabu hiki ni mojawapo ya mfululizo wa masimulizi ya Biblia.

Amabikha ga kilova inswi nyinshi mandu

Muujiza wa kuvua samaki
wengi sana

Kutoka: Luka 5:1-11

Huduma ya Kutafsiri Biblia
na Kuendeleza Lugha za Asili, Mbeya
S.L.P. 6359, Mbeya, Tanzania
0 25 250 0100

Pamoja na

Wycliffe
Partners in Bible Translation

Utangulizi

Huduma ya Kutafsiri Biblia na Kuendeleza Lugha za Asili, Mbeya (SIL International) ilianza tarehe 23 Julai 2003. Ilianza kwa ushirikiano kati ya viongozi wa makanisa na mashirika mbalimbali na SIL International.

Kusudi letu ni kuwahudumia watu wa makabila yafuatayo: Wabena, Wabungu, Wakinga, Wakisi, Wamalila, Wamanda, Wandali, Wanyakyusa, Wanyiha, Wapangwa, Wasafwa, Wasangu na Wavwanji.

Lengo letu la kwanza ni kuyafikia makabila hayo kwa Neno la Mungu (Biblia) katika lugha zao kwa sababu tunaamini MUNGU ANAONGEA LUGHA ZOTE!

Lengo letu la pili ni kuwaheshimu watu wa makabila haya kwa njia ya kuwafundisha kusoma na kuandika lugha zao (Idara ya Kusoma na Kuandika Kilugha).

Sera ya Utamaduni ya Tanzania inasema hivi:

3.2. Lugha za Jamii

Lugha za jamii ni hazina kuu ya historia, mila, desturi, teknolojia na utamaduni wetu kwa jumla. Aidha, lugha hizi ni msingi wa lugha yetu ya taifa, yaani Kiswahili...

Kichwa: Amabikha ga kilova inswi nyinshi mandu (Catching Many Fish) Based on Luke 5:1-11

Lugha: Kisangu

Michoro: © 2004 Bible Society of Papua New Guinea, adapted by Bertie Knowlton

Kimetafsiriwa na: Mch. Yoram Chapaulinge, Mch. Evaristo Chepe, Charles Gida, Prisca Malewa, Abedy Mponzi, Matrinda Mwanshuli, Wiliadi Mwasembe, Phedrick Mwanavisi

Kinatumika kwa idhini ya: © 2004 PNG Material Production Centre

Toleo la pili © 2012, 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

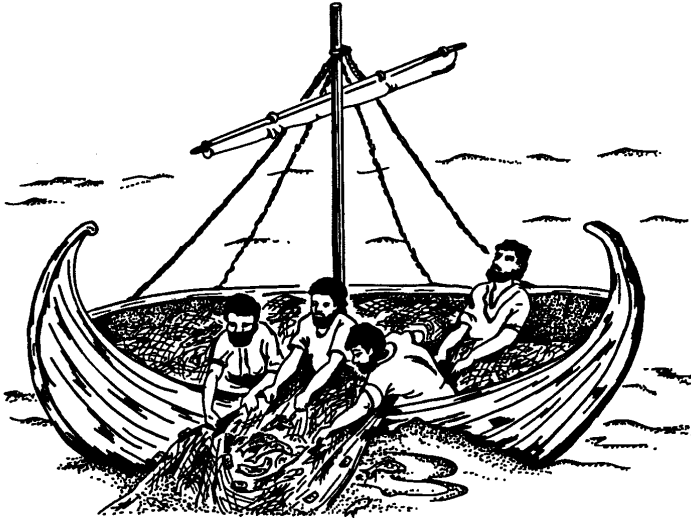

Ilisiku limonga, uYeesu akhandi ayiimile palubali lwa lilamba lya ku Galilaya. Imanyisa avaanu vinshi iLiswi lya Nguluvi. Avaanu vakhandi vikimuminyilisa mandu uYeesu, vave nkholeela nu mwene kipuliisa imanyiso saakwe. Kulubali lwa lilamba, uYeesu wáfyagaga ifipugo fivili. Avanya fipugo vakhandi valova nswi. Uluhaavi ulo, vakhandi nkholeela ni fipugo vikisiyoosa inyaafu saanave. UYeesu wátaana mu shipugo sha mulova nswi yumo yuna itambulwa Simoni.

Wámujovile uSimoni wáaja, “Shitwala ishipugo shikhale nkholeela mulubali lwa lilamba.” Baheene wáakhala wáyitenekhaga kivamanyisa avaanu, pina akhandi umo mu shipugo. Wáganaga kimala kivamanyisa, wámujova uSimoni, “Jensa ishipugo tifishe pa shoogo, muyiise inyaafu seenyu, baheene mulove inswi.” USimoni wálogola wáaja, “Mumanyisaaji, tasenga insengo pashilo na paminsi, tisawuya tipate shoshoona. Leelo kwa kiiva owe waajova, nisiyiise inyaafu khanji.” Vasitoosa inyaafu saanave, vaalova inswi nyinshi mandu, mbakha inyaafu sayansa kidumukha.

Vavashemeela avayaanave, uYaakobo nu Yohana vina vakhandi mu shipugo sha wuvili vaajova, “Yinsi panu mututanjilise!” Vayinsa vavatanga, vaamemya inswi mu fipugo fyona, mbakha ifipugo fyona fivili fyava fisakula kitwina.

Avalova nswi woona vina vakhandi mu shipugo, vaswigaga mandu kwa winshi wa nswi,

sina vasilovaga. USimoni wáganaga kisaaga inswi nyinshi ndenela, wáfugamaga pa Yeesu wájova, “Haa Mutwa! Wuukha kunyangu, kiiva one nili munansi!”

UYeesu wávajovela wájaja, “Musikhatiilaji! Kiyansa isala isi, musiiva valova nswi khanji, leelo musiive mukivalova avaanu vanifwataje.” Avalova nswi vala, vafisaaga ifipugo ku munjeema. Vaalekha ifinu vyona ivya wiikhasi waanave uwa wulovaaji, vamufwata uYeesu.

Amaposo

1. Pawuyanso wa njowo iso, uYeesu akhandi kwi?
2. Kwashi uYeesu wátaanaga mu shipugo?
3. Ishipugo shila shikhandi sha naani?
4. UYeesu wágahaga shi wáganaga kimala kivamanyisa?
5. Kwashi uSimoni wáyitikhaga khanji kiita kilova?

Amaposo gina gikimupeela umuunu uluhaavi lwa kiiiva uluganulo lwa nsimo isi, na kiyinatila kimala injowo kwa wiikhasi waakwe:

6. USimoni wámujovaga uYeesu, “Wuukha kunyangu, kiiva one nili munansi!” Kwa mahiiva gaakho, injowo iso isa Simoni sikhandi sina luganulo lushi?
7. Kwashi avalova nswi, vayitiishe kilekha ifinu fyona na kimufwata uYeesu?
8. Na yuuse pina tikimufwata uYeesu, tiyitikhaje kigaha shi? Kwashi? (Yimba ilitaafili Iya Luuka 9:23-25)

Programu ya simu inapatikana bure kwa ajili ya kusoma na kusikiliza Biblia katika lugha yako ya asili.

Ili kupata Neno la Mungu kupitia simu aina ya “Smart Phone” fuata hatua hizi, ni rahisi sana!

- Fungua **Google Play Store**
- Ingia katika sehemu ya **kutafuta** au **search**
- Ingiza maneno ya kutafuta programu inayoitwa mf. **Biblia katika Kisangu**
- Bonyeza **install** kupakua programu kwenye simu yako

Baada ya kufanya hatua hizi chache, vitabu vya Biblia vitapatikana katika simu yako hata bila mtandao. Furahia!

IBALULA YA PAWULO KWA
TITO

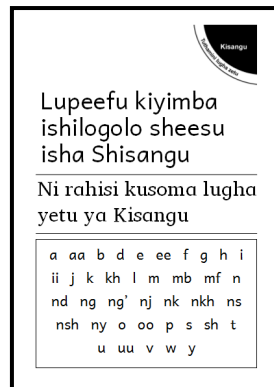
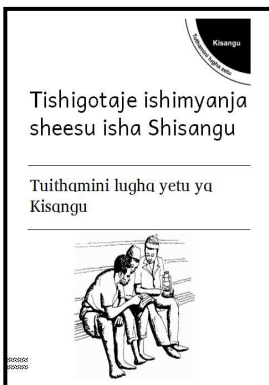
1

Uluhunjilo lwa Pawulo kwa Tito

¹ Ibalula iyi yihumile kunyangu one Pawulo, nili muvanda wa Nguluvu, khanji nili mwanandeje wa Yeesu Kilisito. One nifilishwe nivatavilile avabaagule va Nguluvu na kivajinia

**Programu hii inapatikana katika lugha hizi:
Kibena, Kikinga, Kimalila Kindali, Kinyakyusa, Kinyiha,
Kisangu, Kisafwa na Kivwanji**

Ukipenda kujifunza kusoma Kisangu, vijitabu hivi viwili vinatoa maelezo:

a aa b d e ee f g h i
ii j k kh l m mb mf n
nd ng ng' nj nk nkx ns
nsh ny o oo p s sh t
u uu v w y

Herufi na sauti za Kisangu ambazo hazipo katika Kiswahili:

kh - khanambwa (mtoto wa mbwa)	nkh - nkhawulu (kenge)
mf - mfuwo (kiboko)	ns - nsenjele (pundamilia)
nk - unkuluulu (kidole gumba)	nsh - nshende (pengo)

Alama za mawimbi (toni):

wájovile - (alisema)	wajovile - (ulisema)
wáloleela - (ameona)	waloleela - (umeona)

Kisangu ni lugha ya toni, yaani, mawimbi ya maneno yanasaidia kutofautisha maana mbalimbali. Kwa mfano, tukiandika **wajovile** kwa Kisangu, maana yake siyo wazi. Je, maana ni ‘ulisema’ au ‘alisema’? Katika matamshi kuna tofauti ya mawimbi. Ikiwa na maana ‘ulisema’, wimbi la juu liko kwenye **jo**, yaani, tunatamka **waJOvile**. Ikiwa na maana ‘alisema’, wimbi la juu liko kwenye **vi**, yaani, tunatamka **wajoVile**. Tunaonyesha ni ‘yeye’ (alisema) katika maandishi kwa njia ya kuweka alama juu ya irabu ya kwanza katika neno “**wájovile**”.

Sasa tunaweza kutofautisha, kwa mfano:

wájovile (alisema)	wajovile (ulisema)
wáaluta (ameenda)	waaluta (umeenda)
wánaava (amelamba)	wanaava (umelamba)
wádinda (amefunga)	wadinda (umefunga)
wágulwishe (aliruka)	wagulwishe (uliruka)
wásamiilwe (alisahau)	wasamiilwe (ulisahau)

Kama una maswali yoyote, au unataka kununua vitabu,
au kuhudhuria darasa la kusoma, wasiliana na

Namba za simu: 0757 552 828 au 0715 646 339

TSH 300/=

